

DRONGEN-INFRABEL

Rapportage archeologische
prospectie
08/2011

Liesbeth MESSIAEN, Pieter LALOO
& Aäron STEURBAUT

Project:

Drongen-Infrabel: archeologische prospectie

Opdrachtgever:

Infrabel
Koningin Maria-Hendrikaplein 2
9000 Gent

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba
Liesbeth Messiaen, Pieter Laloo, Aäron Steurbaut

D/2011/29

C 2011 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Technische fiche	4
1. Inleiding	5
2. Aanleiding en doel van het onderzoek	5
3. Geografische en bodemkundige situering	5
4. Historische en archeologische voorkennis	9
5. Tijds kader	9
6. Methodologie	9
7. Resultaten	13
7.1. Bodemkundig	13
7.2. Archeologisch	17
7.2.1. IJzertijdkuil	17
7.2.2. Zone met windvallen	20
7.2.3. Twee losse aardewerkvondsten	21
7.2.4. Recente sporen	21
8. Conclusies	22
9. Bibliografie	23
Bijlage 1: Kadasterplan	25
Bijlage 2: Alle sleuven en sporen	26
Bijlage 3: Alle sleuven en sporen	27
Bijlage 4: Sleuveninventaris	28
Bijlage 5: Boorfiches	29
Bijlage 6: Boorfiches	30
Bijlage 7: Boorfiches	31

Voorwoord

Voorafgaand aan de werkzaamheden aan de spoorlijn Brussel-Oostende te Drongen werd in augustus 2011 door een team van GATE een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. In dit rapport wordt verslag uitgebracht van het verloop en de resultaten van deze prospectie.

Hierbij willen de auteurs iedereen bedanken die hun medewerking en advies verleenden, in de eerste plaats de bouwheer Infrabel, in het bijzonder Tom Vandendriessche en Geert Coppens. Aannemer Aswebo, met dank aan Steven Vanhullebusch, verzorgde de kraan en de landmeter. Jessica Vandeveld en Nancy Lemay van het Agentschap Ruimte en Erfgoed (provincie Oost-Vlaanderen) en Marie-Christine Laleman en Gunter Stoops van de Dienst Stadsarcheologie Gent stonden in voor de administratieve begeleiding. Ook danken we Guy De Mulder (Universiteit Gent) voor zijn hulp bij het determineren en dateren van het aardewerk, en Johan Hoorne (GATE) voor het verlenen van advies.

Technische Fiche

Site:	Drongen Infrabel
Ligging:	Drongenstationstraat, Asselsstraat, Ganzerikstraat, Pontstraat te Drongen (Gent, Oost-Vlaanderen)
Lambert72-coördinaten:	X:100828.37, Y:192909.34
Kadaster:	Afdeling 26, sectie B, percelen 9L, 16/02C, 17E, 18/02F, 22/02A, 23K, 24C, 25C, 26 en spoorlijn; afdeling 27, sectie C, percelen 788A, 788C, 789C en spoorlijn; afdeling 28, sectie B, percelen 771/52B, 771D, 775D, 860F, 864H, 865F, 868E, 869H, 869E, 870E en spoorlijn
Onderzoek:	prospectie/ proefsleuven en boringen
Opdrachtgever:	Infrabel/ Aswebo
Uitvoerder:	Ghent Archaeological Team bvba
Vergunning:	2011/262
Vergunninghouder:	Liesbeth Messiaen
Vergunning metaaldetectie:	2011/262 (2)
Vergunninghouder metaaldetectie:	Pieter Ialoo
Projectarcheologen:	Liesbeth Messiaen Aäron Steurbaut Frederik Wuyts Gunther Noens Nele Heynssens Jan Trachet Jessica Palmer
Bewaarplaats archief:	Ghent Archaeological Team bvba, Dorpsstraat 73 8450 Bredene
Termijn terreinwerk:	16-19/08, 24/08, 30/08/2011
Termijn verwerking:	08/2011
Resultaten:	IJzertijdkuil, Windvallen met lithisch materiaal Twee losse aardewerkvondsten Boringen: mogelijk zandige opduiking afgedekt door alluvium

1. Inleiding

In augustus 2011 werd door een team van GATE Archaeology in opdracht van Infrabel een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Aanleiding is de verdubbeling van de lijn Brussel-Oostende van twee naar vier sporen tussen de Gentse Ringvaart en het station van Drongen. Aan weerszijden van de spoorlijn werd over de lengte van het traject een sleuf getrokken. Eveneens werd plaatselijk landschappelijk geboord.

In dit rapport wordt het verloop en de resultaten van het onderzoek toegelicht. Eerst komen de aanleiding en het doel van dit onderzoek aan bod, gevolgd door een geografische en bodemkundige situering. Het project wordt geplaatst binnen de ruimere archeologische context, waarna het tijds kader van dit onderzoek wordt geschetst. Een volgend hoofdstuk licht de gevolgde methodologie toe, waarna de resultaten van het onderzoek worden voorgesteld. Tot slot volgen de conclusie en de daaraan gekoppelde aanbevelingen. In bijlage op DVD bevinden zich de digitale opmetings- en bewerkte grondplannen en het digitaal archief.

2. Aanleiding en doel van het onderzoek

De spoorlijn van Brussel naar Oostende wordt tussen Brugge en Gent uitgebreid met een derde en vierde spoor. Deze werkzaamheden verlopen in verschillende fases, dit vooronderzoek omvat het traject tussen de ringvaart en het station van Drongen. Omdat de werken gepaard gaan met bodemverstorende activiteiten werd door het Agentschap Ruimte en Erfgoed een archeologisch vooronderzoek uitgeschreven. Het doel van dit vooronderzoek is nagaan of er sporen van menselijke activiteit aanwezig zijn, wat hun bewaring, aard, verspreiding en datering is, met daar op aansluitend indien nodig een vervolgonderzoek.

3. Geografische en bodemkundige situering

Het onderzoeksgebied situeert zich te Drongen, een deelgemeente van Gent (Oost-Vlaanderen) en bevindt zich langs de spoorlijn Brussel-Oostende. In het oosten grenst het traject aan de Ringvaart, in het westen aan het station van Drongen. De Pontstraat, de Ganzerikstraat, de Asselsstraat, de Asfilstraat, de Leie en een oude Leie-arm kruisen het tracé. Het betreft kadastraal percelen uit afdeling 26, sectie B, percelen 9L, 16/02C, 17E, 18/02F, 22/02A, 23K, 24C, 25C, 26 en spoorlijn 50; afdeling 27, sectie C, percelen 788A, 788C, 789C en spoorlijn 50; afdeling 28, sectie B, percelen 771/52B, 771D, 775D, 860F, 864H, 865F, 868E, 869H, 869E, 870E en spoorlijn 50.

Bodemkundig gezien ligt Drongen op de grens van de Vlaamse zand- en zandleemstreek. Het landschap wordt getypeerd als een laagvlakte met een micoreliëf, met rivier- en beekdepressies tot 6m TAW, middelhoge gebieden met hoogtes die schommelen tussen 6 en 8m en kouterruggen met waardes rond 8 à 12m. Het hier onderzochte traject situeert zich in een lager gelegen alluviale gebied van de Leie, met TAW waarden rond 6m, en met plaatselijk kleine opduikingen. Er werd een grote verscheidenheid aan bodemtexturen aangesneden. Van west naar oost werd eerst Pep of natte licht zandleembodem zonder profiel aangesneden, daarop Eep of sterk gleyige kleibodem zonder profiel, ter hoogte van de oude Leie-arm staat de bodem gekarteerd als Uep of sterk gleyige zware kleibodem zonder profiel, ten westen weer als Pep. Ter hoogte van de Ganzerikstraat is de bodem Eep, aan weerszijden van de Asselsstraat weer Pep. Ten oosten van de Leie Pdp of matig natte licht zandleembodem zonder profiel. De gronden ten westen van de Leie staan gekarteerd als ON of opgehoogde gronden.

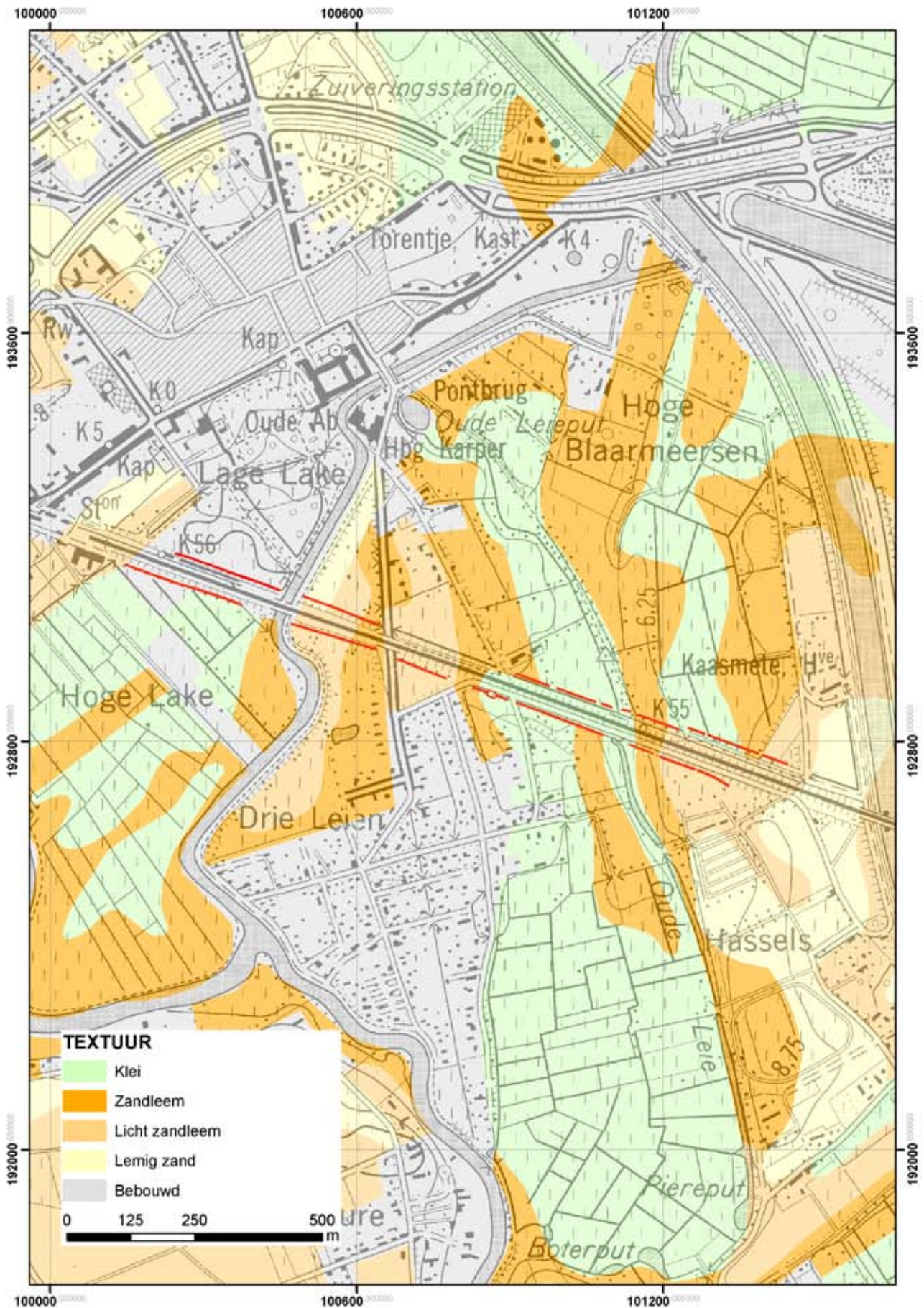
0 — 23km

© AGIV

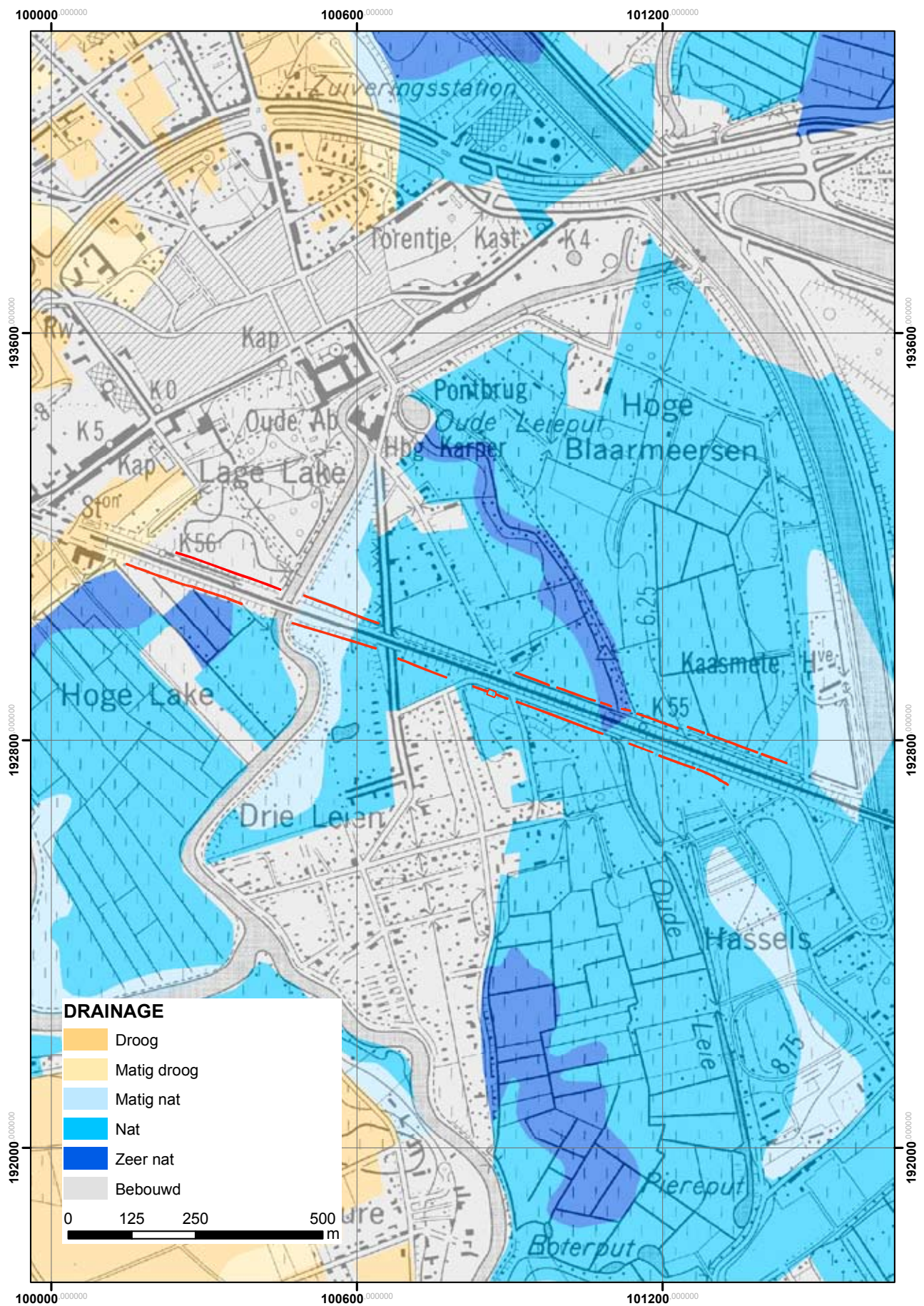
Figuur 1: Aanduiding Drongen op de kaart van Vlaanderen

Figuur 2: Projectie van de sleuven op orthofoto

Figuur 3: Projectie van de sleuven op de bodemkaart met aanduiding van de textuurklassen

Figuur 4: Projectie van de sleuven op de bodemkaart met aanduiding van de drainageklassen

4. Archeologische voorkennis

Er is geen specifieke historische of archeologische voorkennis met betrekking tot het projectgebied zelf. De Centraal Archeologische Inventaris (www.cai.be) brengt voor de directe omgeving vooral prospectievondsten uit diverse periodes en luchtfotografische opnames aan het licht. Er zijn echter wel enkele sites gekend in de nabijheid. Bij een voorgaande fase van archeologische opvolging van de verdubbeling van het spoorwegtracé tussen Landegem en Drongen, werden ten westen van het station van Drongen een aantal sporen aangesneden (CAI 150227). Het betreft gegroepeerde kuilen met een late ijzertijd of vroeg Romeinse datering met handgevormd aardewerk in de vulling, een gracht met gedraaid Romeins aardewerk en enkele volmiddeleeuwse grachten (BRUYNINCKX ET AL 2009)

Op ca. 1km ten zuiden van het traject bevindt zich de site Drongen Heilig Huizeken (CAI 32137) op een hoge rug of kouter op de linkeroever van de Leie. In totaal werden tijdens waarnemingen en prospecties een kleine tweeduizend artefacten gevonden. Er is sprake van ononderbroken bewoning van het laat neolithicum tot de middeleeuwen (www.archeoweb.gent.be). Ten zuidwesten van de spoorweg, op ca. 1km van het station, ligt de site Drongen Keiskant (CAI 152704, DE CLERCQ ET AL 2010, DE CLERCQ & STOOPS 2010, DE MULDER & STOOPS 2011). Hier werden vijf kuilen die dateren in de late bronstijd en ijzertijd en de restanten van Romeinse bewoning onderzocht, waaronder zes tweeschepige hoofdgebouwen, enkele spiekers, een grote kuil met fragmenten van tegulae en imbrices, en grachten waaruit aardewerk werd gerecupereerd dat in de 1ste-2de eeuw n. Chr. kan gesitueerd worden. Op ca. 2km van het traject bevindt zich te Sint-Denijs-Westrem de site van Flanders Expo, met sporen gaande vanaf het finaal neolithicum tot en met de wereldoorlogen (www.archeotheloop.be).

5. Tijds kader

Van 16 tot 19 augustus werd het merendeel van de sleuven getrokken onder begeleiding van archeoloog Liesbeth Messiaen. In die week werd ook een kijkvenster getrokken, enkele sporen gecoupeerd en landschappelijk geboord. Het team werd afwisselend versterkt met Aäron Steurbaut, Frederik Wuyts, Nele Heynssens, Jan Trachet en Jessica Palmer. Op woensdag 24 augustus werd verder geboord door Gunther Noens en Aäron Steurbaut. Dinsdag 30 augustus werd het laatste stuk tussen het station van Drongen en de Leie gesleufd. De verwerking gebeurde vanaf 22 augustus door Liesbeth Messiaen, bijgestaan door Aäron Steurbaut en Pieter Laloo.

6. Methodologie

Aan weerszijden van de spoorweg werd over de lengte van het traject een sleuf gelegd. Het totale traject tussen het station van Drongen en de Gentse ringvaart bedraagt ca 1,7km. Continuïteit van de sleuf was niet mogelijk, door het kruisen van straten, de Leie, de oude Leie-arm en andere obstakels. Bovendien werd niet geprospecteerd op de opgehoogde stukken tegen het station van Drongen aan en tussen de Asselsstraat en de Asfilstraat. Op de lagergelegen zones werden eerst proefputten aangelegd om de grondwaterstand te beoordelen. In totaal werden 18 sleuven van variërende lengte aangelegd, met aan de noordzijde van de spoorweg een totaal van 800m sleuf en aan de zuidzijde 899m. De proefsleuven werden uitgegraven met een graafkraan met platte bak, telkens begeleid door de archeologen. Alle sleuven zijn manueel ingetekend op schaal 1/50, en ook ingemeten door de landmeter, die eveneens op regelmatige afstand TAW waardes heeft opgemeten. Om inzicht te krijgen in de opbouw van de bodem werd op regelmatige afstand in de sleuven een bodemprofiel aangelegd en geregistreerd. Grondverkleuringen aangesneden in de sleuven werden opgeschaafd en ingetekend, gefotografeerd en genummerd. Alle sporen zijn gecoupeerd en alle vondsten gerecupereerd. Ook losse vondsten werden geregistreerd. Plaatselijk werd één kijkvenster aangelegd. Op drie locaties werden enkele paleolandschappelijke boringen uitgevoerd door middel van manuele gutsboringen (diameter 2cm). De opgeboorde stratigrafie werd geregistreerd en genoteerd op boorfiches. De boorpunten werden in een lijntraject om de 10m uitgezet in of naast de sleuven.

De verwerking omvat het digitaliseren van het grondplan met Adobe Illustrator op basis van de opmetingen van de landmeter, het refereren van de opmetingsplannen in GIS, het ordenen van het opgravingsarchief met alle foto's; het wassen, determineren en tekenen van de vondsten, het opstellen van lijsten en het synthetiseren van de bekomen resultaten

Figuur 5: Zicht op proefsleuven ten zuiden spoorweg

Figuur 6: Zicht op proefsleuven ten noorden spoorweg

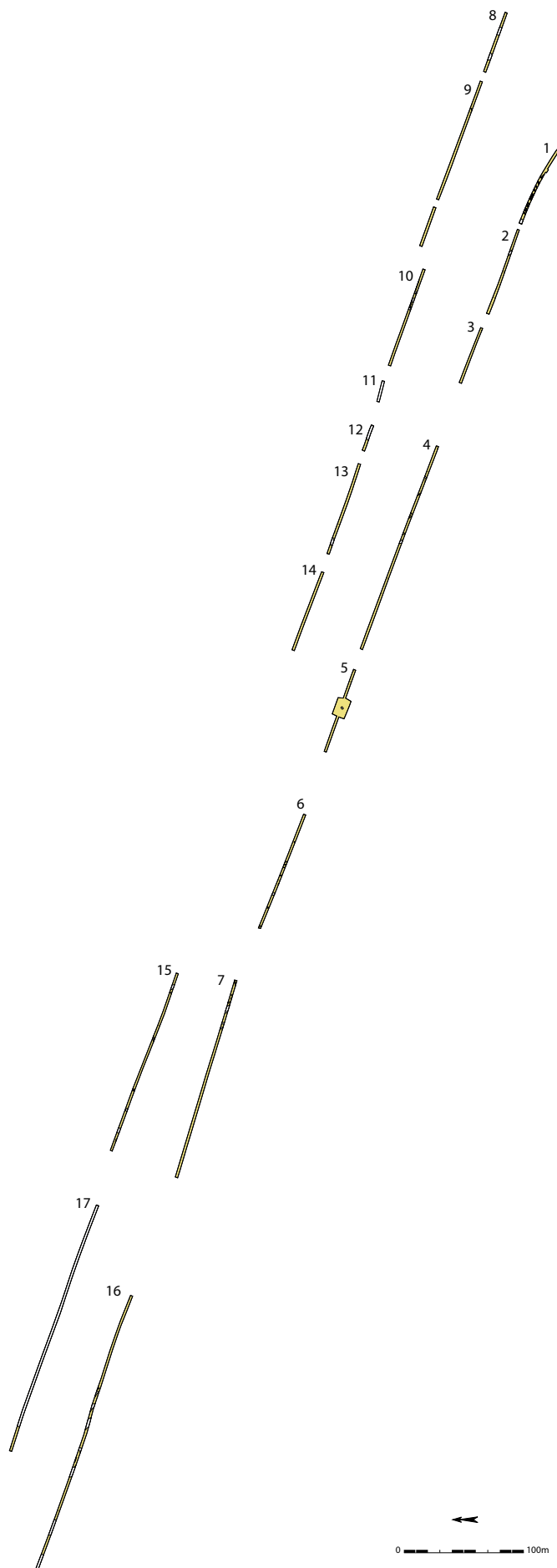
Figuur 7: Couperen van een windval

Figuur 8: Het aanleggen van het kijkvenster

Figuur 9: onderzoek van een boorstaal

Figuur 10: Plan met alle sleuven en sporen

7. Resultaten

7.1. Bodemkundig

De bodemkundige vaststellingen op het terrein komen in grote lijnen overeen met de gegevens zoals die op de bodemkaart zijn af te lezen (zie figuur 3 en 4 en hoofdstuk 3). In de nabijheid van de Leie en de oude Leie werden kleiige, alluviale gronden aangesneden. Om de dikte van deze pakketten te controleren en om na te gaan of er onder deze pakketten nog archeologische relevante lagen waarneembaar waren, werden enkele verkennende paleo-landschappelijke boringen uitgevoerd met behulp van een gutsboor (2cm). Dergelijke alluviale gebieden zijn immers vrij interessante locaties geweest voor jagers-verzamelaars. Men zocht er bij voorkeur zandige opduikingen, in de vorm van donken, oeverwallen of kronkelwaardruggen, op in de nabijheid van de rivier voor het installeren van kampementen. Doorheen de tijd en door overstromingen kunnen dergelijke opduikingen echter overdekt geraakt zijn door alluviale (klei)pakketten. Op figuur 13 is een schematische weergave te zien van de geomorfologische opbouw van de site Oudenaarde – Donk, gelegen in de alluviale vlakte van de Schelde (KIDEN 1987). Bewoning tijdens steentijden en later vond plaats op zandige opduikingen (kronkelwaardruggen) die afgedekt waren door kleipakketten. Door afdekking zijn dergelijke vindplaatsen enerzijds moeilijk detecteerbaar, maar anderzijds ook zeer goed bewaard indien ze aanwezig zijn. In het Scheldealluvium zijn zo verschillende sites aan het licht gekomen door middel van achtereenvolgens paleo-landschappelijk en archeologisch booronderzoek. We denken hierbij bijvoorbeeld aan de sites Kerkhove-Stuw en Oudenaarde-Donk (AMEELS ET AL 2003, BATS ET AL 2004, 2006, 2007 en 2008, LOMBAERT ET AL 2007) en aan het boorproject in het kader van het Sigmaplan in de regio van de Kalkense Meersen (PERDAEN ET AL 2008 en 2009, JACOPS ET AL 2010). Door middel van paleo-landschappelijke boringen kan dus nagegaan worden of de alluviale klei al dan niet zandige opduikingen afdekt. Indien dit het geval zou zijn, kan er voor geopteerd worden om via archeologische boringen (en bemonstering) na te gaan of er op die opduiking potentieel is voor steentijdbewoning.

Figuur 11 en 12: Bodemprofiel met alluviale klei (links) en zandleem (rechts)

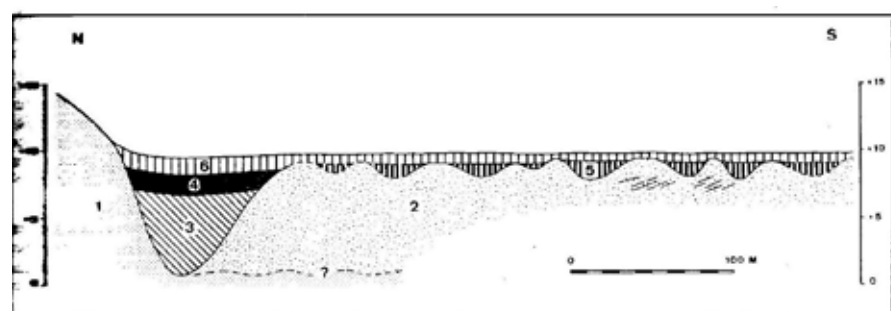
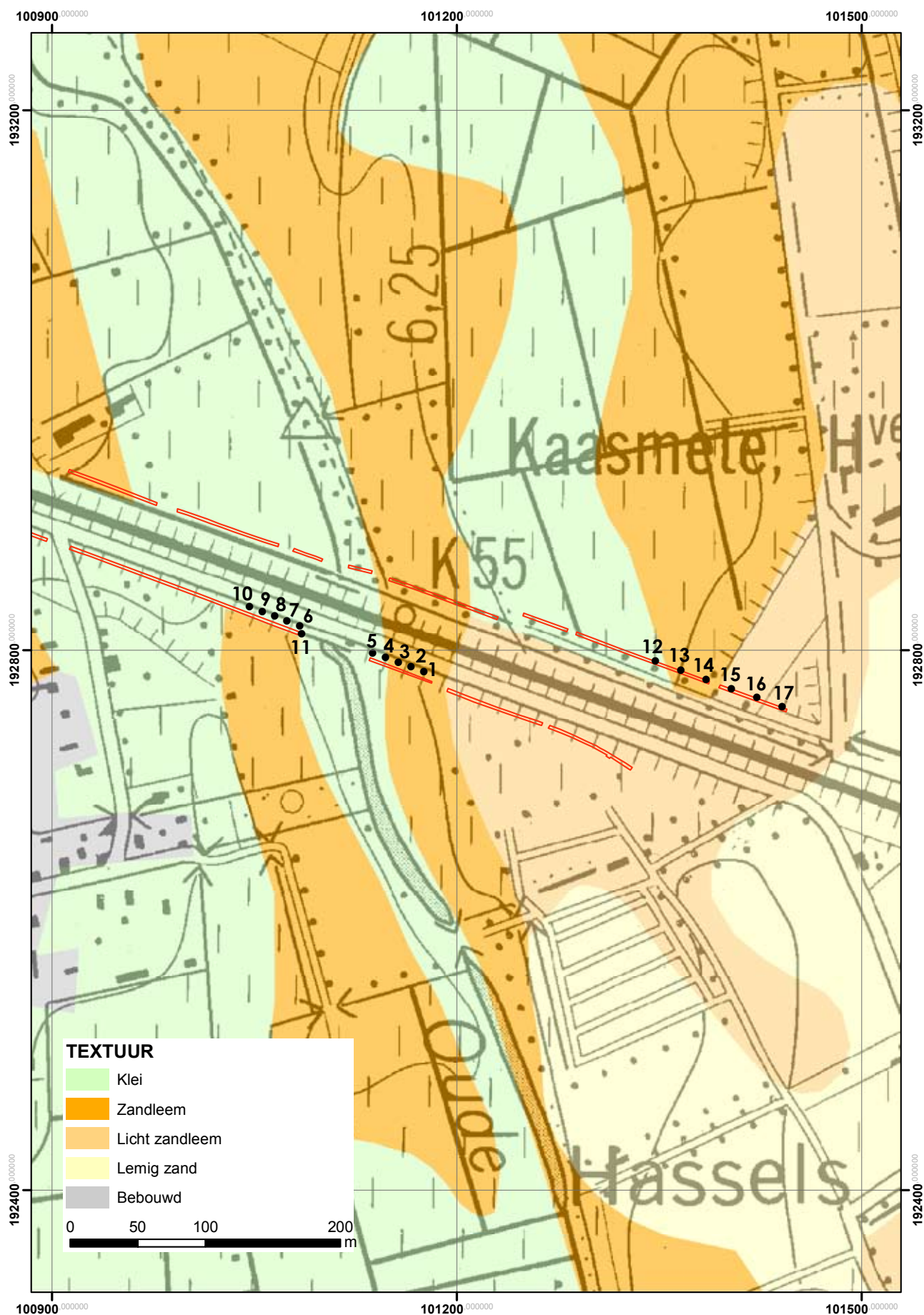
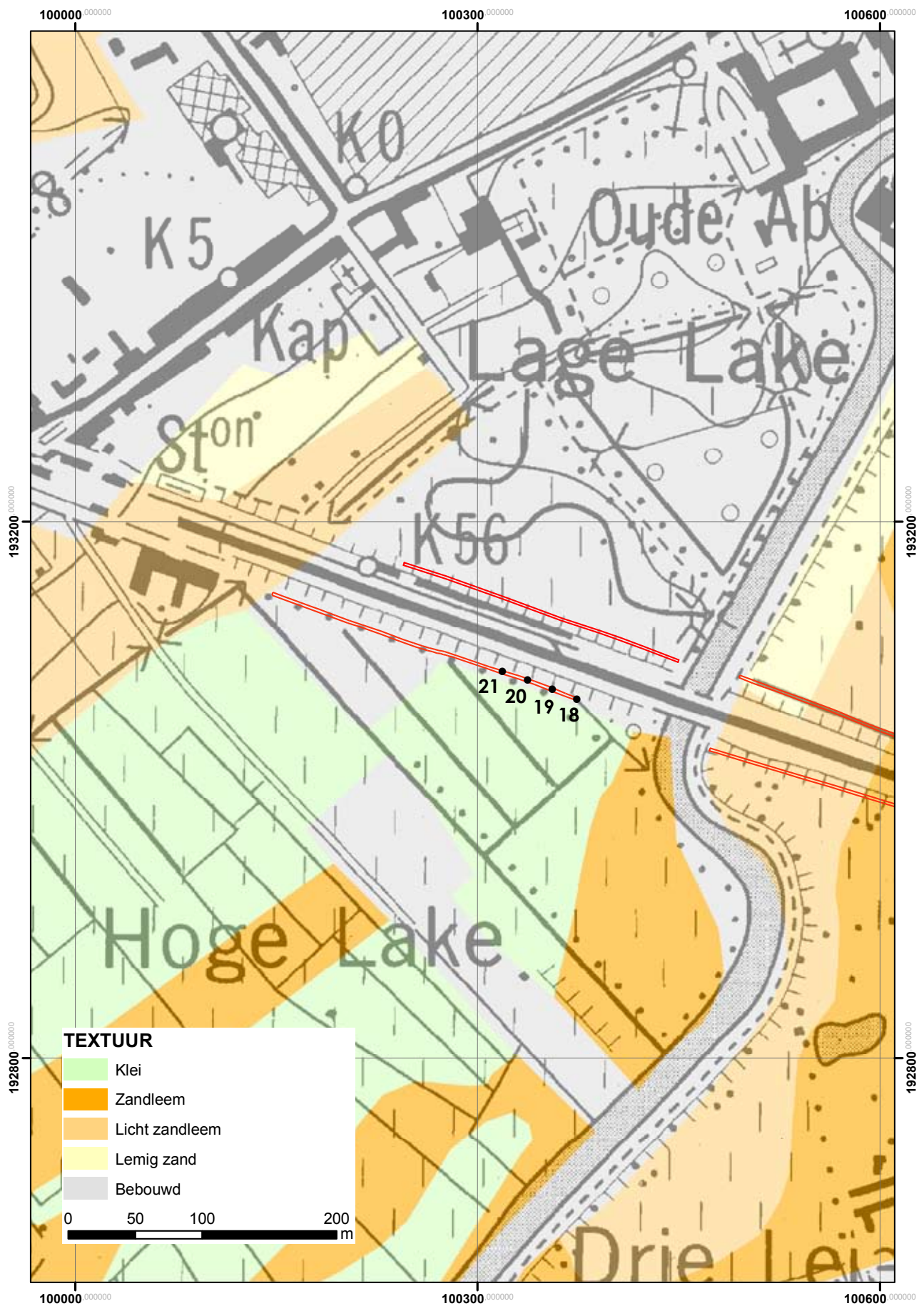

Fig. 7: Schematisch geologisch profiel van het noordelijk deel van de Scheldtevlakte in het studiegebied.
1. Pleistoceen zand en loess; 2. Zandige kronkelwaardafzettingen; 3. Organische klei (gyttja); 4. Holocene veen; 5. Holocene venige klei; 6. Laat-holocene klei.

Figuur 13: Schematische weergave van de geomorfologische opbouw van de site Oudenaarde-Donk

Figuur 14: Aanduiding en nummering van de boorpunten ten oosten van de Leie

Figuur 15: Aanduiding en nummering van de boorpunten ten westen van de Leie

Op het onderzochte tracé werden boringen uitgevoerd op drie locaties. De eerste zone bevindt zich ten zuiden van de spoorweg, langs de Pontstraat. Aan weerszijden van de oude Leie-arm werden respectievelijk zes en vijf boringen (zie bijlage 5: boorfiches B1 t.e.m. 11) gezet. Deze toonden aan dat de kleiige pakketten dikker (3 à 4m) waren dicht tegen de oude Leie-arm en dunner (0,5 à 1,5m) naar de randen toe. Er werden geen bedekte bodems waargenomen. Figuur 16 t.e.m. 19 tonen de stratigrafie ter hoogte van B11. Op de foto's is de overgang van klei naar gereduceerde klei en organische klei te zien. Vermoedelijk is dit de opvulling van een geul.

De tweede afgeboorde zone (bijlage 6: boorfiches B12 t.e.m.17) bevond zich ten noorden van de spoorweg op de rand van een kleiige naar een zandlemige zone. Hier geven de boringen een iets anders beeld dan de bodemkaart. Een dik kleipakket (>4m), vermoedelijk de opvulling van een oude Leiegeul, werd waargenomen in de eerste vier boringen, in de daaropvolgende boringen is het pakket aanzienlijk dunner (1 à 1,5m) en werd het pleistoceen zand bereikt. Op basis van één lijn van zes boringen is het echter moeilijk om uit te maken of hier sprake is van een donk of een/kronkelwaardrug. Om meer inzicht te krijgen in het paleomicroreliëf zouden meerdere boorlijnen en dus een uitgebreider grid noodzakelijk zijn. Gezien de aard van de geplande werken die zich ook over een lijntracé spreiden, werd dit grid binnen het kader van het onderzoek niet uitgebreid vermits er geen toestemming was om op de aanpalende percelen te boren.

De derde en laatste zone (bijlage 7: boorfiches B18 t.e.m. 21) bevond zich ten zuiden van de spoorweg en ten westen van de Leie. Volgens de bodemkaart was dit een sterk kleiige zone. Dit bleek ook uit de boringen, op een diepte van 4m ten opzichte van het maaiveld werd geen pleistoceen zand bereikt.

Figuur 16, 17, 18 en 19: Stratigrafie van boring 11 van maaiveld tot -4m

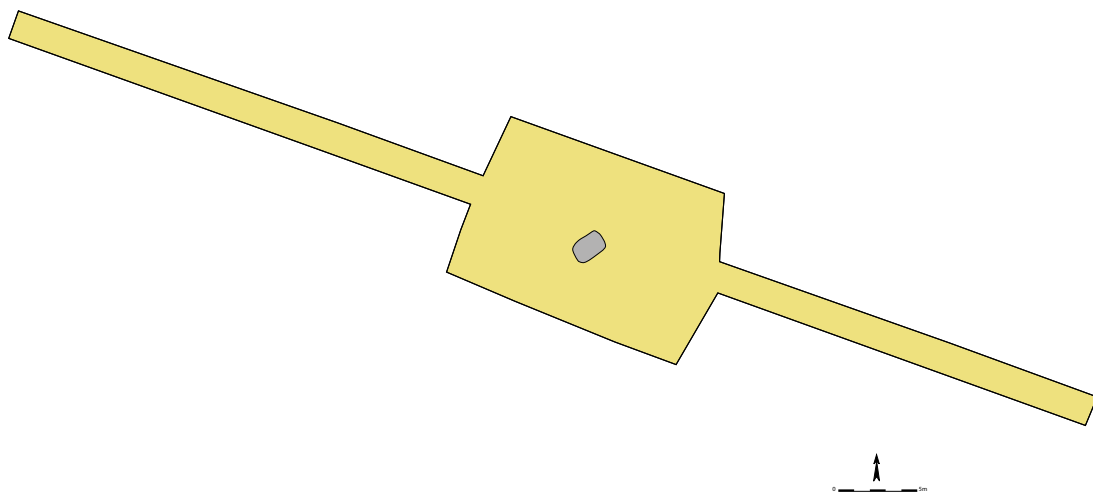
7.2. Archeologisch

Door de laaggelegen ligging van het traject waren de archeologische verwachtingen eerder laag. Niettemin werd een ijzertijdkuil aangesneden, naast enkele losse aardewerkvondsten en een zone met windvallen met lithische artefacten erin. Overal op het traject kwamen recente verstoringen en ophogingen aan het licht.

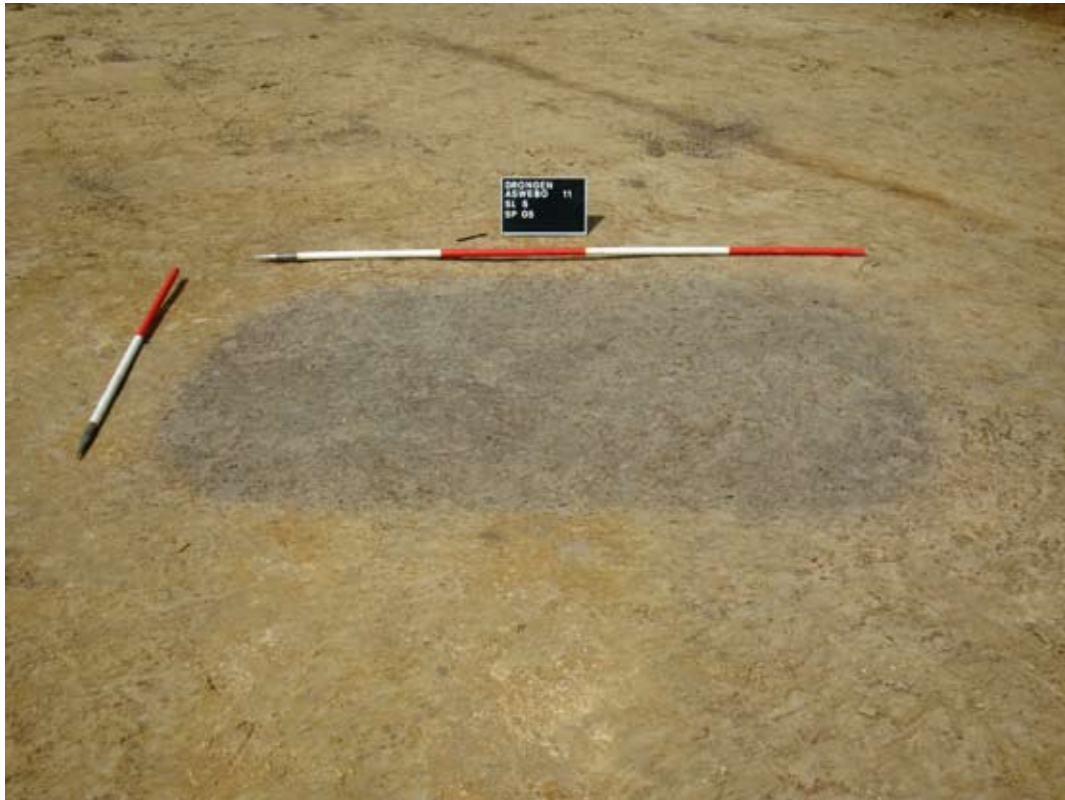
7.2.1. IJzertijdkuil

Ten zuiden van de spoorweg, langs de Ganzerikstraat en ten westen van de Zevenbladstraat werd een geïsoleerde kuil (05-01) aangesneden. Er werd een klein kijkvenster aangelegd, op zoek naar bijkomende sporen, maar dit leverde niets op. Het spoor is 2,10m lang op 1,40m breed en rechthoekig van vorm. In coupe was de kuil met grijsbruine vulling maximum 16cm diep bewaard, met een vlakke bodem. Uit de vulling konden 101 scherven in prehistorische techniek gerecupereerd worden. Het betreffen vier bodemfragmenten, elf randen en 86 wandscherven waarvan twee fragmenten van een knik. 42 scherven behoren tot de categorie fijnwandig aardewerk. Dit reducerend gebakken aardewerk vertoont een kleurspectrum gaande van grijs, grijsbruin tot donkerbruin. Ze hebben een zeer goede bakking. De fijne verschraling bestaat uit chamotte en kwarts. De wand van deze scherven is vaak geglad. Binnen deze categorie kunnen negen randen geplaatst worden, waaronder een geblokte rand, een driehoekige rand, vijf platte randen en twee licht uitstaande randen. Daarnaast worden nog één bodem met omphalos en een fragment van een knik tot deze categorie gerekend. 56 scherven kunnen als grofwandig aardewerk bestempeld worden. De bakking varieert van matig tot redelijk hard, en de verschraling is grof en bestaat uit chamotte, organisch materiaal en schelpengruis. 24 van deze scherven zijn licht besmeten, een beperkt aantal scherven zijn lichtjes geglad. Het merendeel is reducerend gebakken, met een grijze kern en lichtbruin tot beigebruin oppervlak, één scherf is oxiderend gebakken. Binnen de groep van het grofwandig aardewerk werden twee randen herkend, waarvan één naar binnenkomende rand met omgeplooid lip, naast drie bodemfragmenten. Drie scherven zijn verbrand, waaronder één fragment van een knik.

De context dateert waarschijnlijk in de 5de tot 3de eeuw v.Chr., met een voorkeur voor de 5de eeuw of de vroeg la Tène Ib fase van de ijzertijd. Typisch hiervoor zijn de geknikte vormen. Dergelijke contexten zijn goed gekend, ook in de regio van het Gentse. Vergelijkbare geïsoleerde kuilen werden reeds aangetroffen te Zeveren Blekerij (BAUTERS 1994); Zingem Pulmstraat (MOENS ET AL 1997, BAUTERS & DE GROOTE 1997, BAUTERS & BRAECKMAN 1997) en Oudegem Ouburg (DE CLERCQ 1998). Uitgestrekte sites zijn gekend op het nabijgelegen Flanders Expo (HOORNE ET AL 2009), te Brakel Ronsestraat (DE MULDER & VELGHE 1997), Vosselare Meerskant (DE CLERCQ & DE MULDER 1998), Knesselare Aquafin (HOORNE 2009), Berlare kerkveld (DE CLERCQ & DE MULDER 1999), Mere Jeruzalemstraat (BOURGEOIS ET AL 1998), Vinderhoutse Molenbrug (BOURGEOIS ET AL 1987) en Evergem Spoorwegstraat (BOURGEOIS ET AL 1990). Hoe deze vondst geïnterpreteerd moet worden is onduidelijk. Misschien betreft het een in het landschap geïsoleerde kuil, maar het kan ook niet uitgesloten worden dat eventueel bijhorende nederzettingssporen doorheen de tijd weggeërodeerd zijn. Wat de functie van deze kuil geweest is, kan ook moeilijk worden afgeleid.

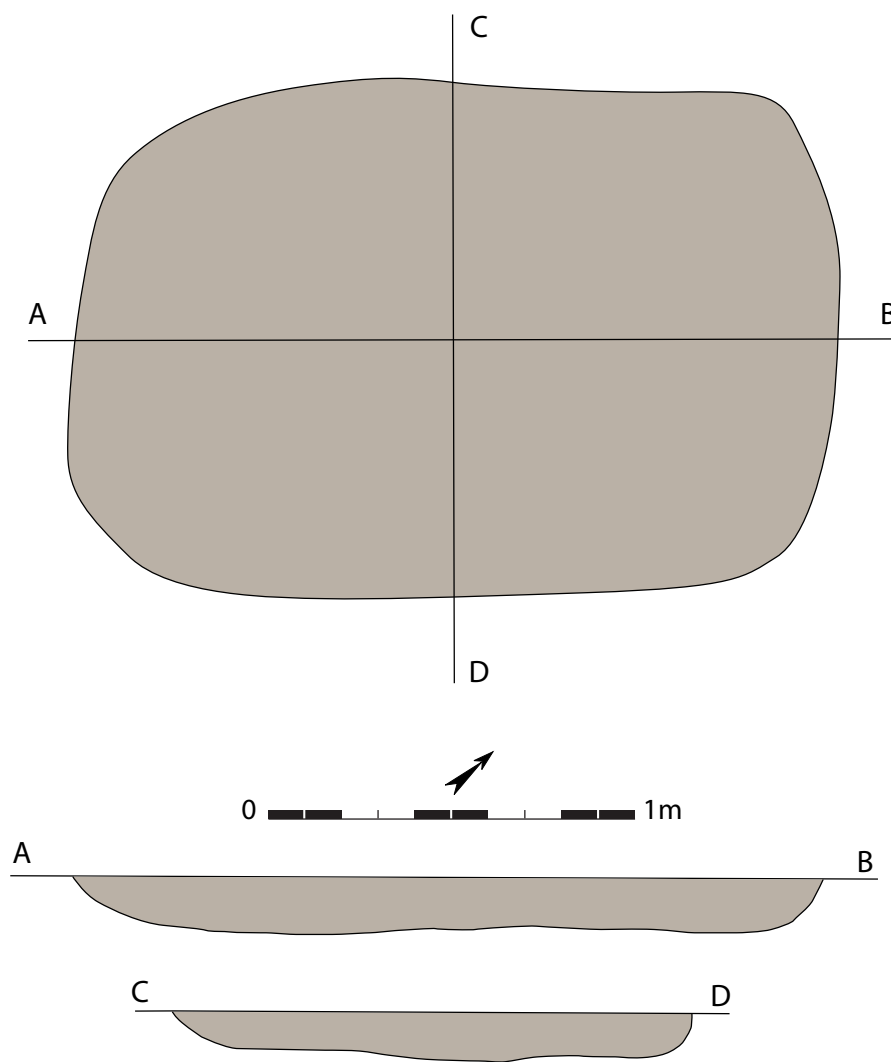
Figuur 20: Overzichtsplan van sleuf 5 met centraal spoor 05-01

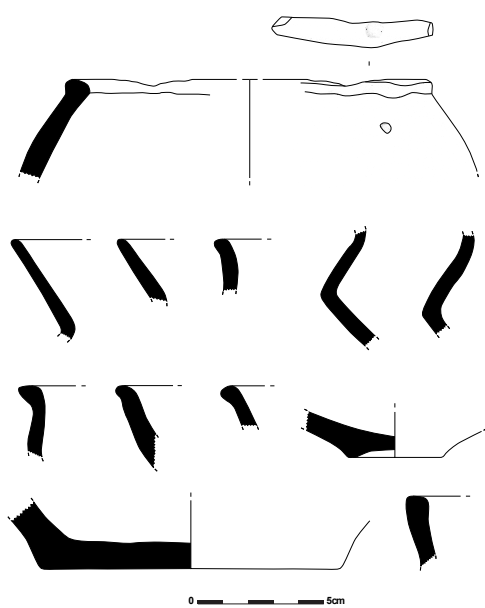
Figuur 21: Terreinopname kuil 05-01

Figuur 22: Coupe op kuil 05-01

Figuur 23: Overzichtsplan en coupes van kuil 05-01

Figuur 24 en 25: Selectie aardewerk uit kuil 05-01

7.2.2. Zone met windvallen

In sleuf 4, ten zuiden van de spoorweg en juist ten westen van de oude Leie werd een zone met drie windvallen (04-01, 04-02 en 04-03) aangesneden. Deze natuurlijke sporen bevonden zich op een kleine zandleem opduiking naast de Leie. In de vulling van deze windvallen werden vijf lithische artefacten aangetroffen. Uit windval 04-01 werd een afslag en een distaal fragment van een afslag gerecupereerd, uit 04-02 een afslag, en uit 04-03 een microkling en een proximaal fragment van een microkling. Alle stukken vertonen een verweerde cortex. De opduiking werd volledig opgeschaafd op zoek naar eventuele andere artefacten. Deze werden niet gevonden. Niettemin wijzen deze vondsten op het feit dat in de buurt steentijdbewoning te verwachten valt of dat de bewijzen ervan voor een deel zijn verstoord door bodemversturende activiteiten in de loop der jaren.

Figuur 26: Overzichtsfoto met windvallen 04-01 (voorgond) en 04-02

Figuur 27: Coupe op windval 04-02

Figuur 28: Silex artefacten uit de drie windvallen

7.2.3. Twee losse aardewerkvondsten

Ten zuiden van de spoorweg werden twee losse aardewerkvondsten gevonden. In sleuf 6 een scherf in prehistorische techniek en in sleuf 7 twee scherven eveneens in prehistorische techniek. Er konden geen verdere vondsten gemaakt worden, en er werden geen sporen ontdekt in de nabijheid.

Figuur 29 en 30: Losse vondsten uit sleuf 6 (links) en sleuf 7 (rechts)

7.2.4. Recente sporen

Over het gehele terrein tenslotte werden recente sporen en verstoringen aangetroffen. Het betreft vooral resten van greppels, beken opgevuld met puin en ophogingspakketten.

Figuur 30 en 31: Recente greppels in sleuf 1 (links) en verstoringen in sleuf 16 (rechts)

8. Besluit

In augustus 2011 werd te Drongen een archeologische prospectie uitgevoerd door GATE. Aanleiding is de verdubbeling van de spoorlijn Brussel-Oostende tussen de Gentse ringvaart en het station van Drongen. Aan weerszijden van de spoorberm werd over de lengte van het traject sleuven getrokken en werden plaatselijk landschappelijke boringen uitgevoerd.

In het alluvium van de Leie en de Leie-arm werd plaatselijk geboord om afgedekte zandige opduikingen te vinden. Op één locatie langs de Leie-arm werd dit mogelijk aangesneden, maar kon door de beperkte werksleuf niet verder onderzocht worden. Ook werden ter hoogte van een kleine zandlemige opduiking naast de oude Leie-arm drie windvallen met lithisch materiaal in de vulling aangesneden. Dit kan, samen met de secundaire contexten van de windvallen, wijzen op het potentieel van de locatie voor menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden.

De geprospecteerde zone bleek grotendeels leeg aan archeologische sporen. Nietemin werd één kuil aangetroffen met een aardewerkspectrum dat in de 5de v. Chr. gedateerd kan worden. Dergelijke geïsoleerde ijzertijd kuilen zijn een gekend fenomeen in de Gentse regio. Wat de betekenis hiervan is, of het werkelijk geïsoleerde kuilen betreft of de enige restant is van een weggeërodeerde nederzetting, is niet duidelijk, ook de functie van de kuil kan niet achterhaald worden. Daarnaast werden twee losse aardewerkvondsten gemaakt en over het gehele traject recente verstoringen aangetroffen.

9. Bibliografie

- Ameels V., Bastiaens J., Bats M., Crombé, P., Deforce, K., Haneca, K., Parent, J.-P., Van Strydonck, M., 2003, Recent steentijdonderzoek in de regio Oudenaarde (Oost-Vlaanderen, België), in: *Notae Praehistoricae*, 23, pp. 61-65.
- Bats M., Bastiaens J., Crombé, Ph., 2006, Prospectie en waardering van alluviale gebieden langs de Boven-Schelde, in: *VIOE-Rapporten*, 2, pp. 75-100.
- Bats M., Klinck B., Meersschaert L., Sergant J., 2004, Verkennend en waarderend booronderzoek in het alluvium van de Schelde, in: *Notae Praehistoricae*, 24, pp. 175-179.
- Bats M., Crombé P., 2007, Bovenschelde, vernieuwen en ontdubbelen van de stuw te Kerkhove. Archeologisch vooronderzoek. (= UGent Archeologische Rapporten, 2) Gent, UGent.
- Bats M., Crombé P., Gheyle W., Jacobs J., 2008, Bovenschelde, vernieuwen en ontdubbelen van de stuw te Kerkhove. Fase 2b: Aanvullend Archeologisch Onderzoek. (= UGent Archeologische Rapporten, 11) Gent, UGent.
- Bauters L. 1994, Een ijzertijdkuil op de Blekerij te Zeveren-Deinze (O.-VI.), in: *Lunula, Archaeologia protohistorica* II, pp.51.
- Bauters L. & Braeckman K. 1997, Zingem. Een kuiltje uit de metaaltijden ten zuiden van de Pulmstraat, in: *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1996*, pp. 136-137.
- Bauters L. & De Groote K. 1997, Een kleine kuil uit de metaaltijden nabij de Pulmstraat, in: *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1996*, pp. 136.
- Bourgeois J., Bungeneers J. Delcourt A. & Rommelaere J. (m.m.v. Baes R., Crombé P., Langohr R. & Vanmoerkerke J.) 1987, Fouillees à Vinderhout-Molenbrug. Campagnes 1985-1986. Occupation mésolithique, habitat de l'âge du fer et de l'époque romaine, in: *Scholae Archaeologicae* 8, Gent.
- Bourgeois J., Parmentier F., Rommelaere J. & Vermeulen F. 1990, Noodopgravingen in de landelijke nederzetting uit de late ijzertijd, de Gallo-Romeinse periode en de late middeleeuwen te Evergem/Spoorwegstraat, in: *VOBOV-Info* 35/35, pp. 28-41.
- Bourgeois I., De Swaef W. & Bourgeois J. 1998, Bewoningssporen uit de vroege La Tène- en de Gallo-Romeinse periode aan de Jeruzalemstraat te Mere (Erpe-Mere), in *VOBOV-Info* 48, pp.2-14.
- Bruyninckx, T., Bot, B., Acke, B., 2009. Archeologische prospectie uitbreiding spoorlijn Drongen-Landegem (prov. Oost-Vlaanderen) Basisrapport - oktober 2009, onuitgegeven rapport.
- De Clercq W. & De Mulder G. 1998, Vroege La Tène-bewoning in de vallei van de Kale te Vosselare-Meerskant (gem. Nevele, prov. O.-VI.): materiaalstudie en situering in het regionale nederzettingspatroon, in: *Lunula, Archaeologia protohistorica* VI, pp. 69-74.
- De Clercq W. & De Mulder G. 1999, Een vroeg La Tène-nederzetting nabij de Schelde. Archeologisch noodonderzoek in de verkaveling Kerkveld te Berlare, in: *VOBOV-info* 49, pp. 20-37.
- De Clercq W., De Mulder G. & Stoop G. 2010, Drongen, Sint-Gerolfstraat 16, Keiskant, in: *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nr.4, 2010, pp.171-200.

De Clercq W. & Stoops G. 2010, Een inheems-Romeinse nederzetting te Drongen - Keiskant (Gent, o.-vl.), in: Romeinendag 24-04-2010, pp. 105-110.

De Clercq W. 2005, VTN-OV15: Sporen uit de IJzertijd en uit de vroege Middeleeuwen op de plaats Oudburg te Oudegem (stad Dendermonde), in: In 't Ven & De Clercq (red.), pp.94-98.

De Mulder G. & Velghe M. 1997, Sporen van een vroeg La Tène-nederzetting te Brakel, in: VOBOV-Info 46, pp. 5-10.

De Mulder G. & Stoops G. 2011, Een aantal kuilen uit de metaaltijden onder de voetbalgrasmat te Drongen/Keiskant (prov. Oost-Vlaanderen, België), in: Lunula, Archaeologia protohistorica XIX, Brussel 26.02.2011, pp.75-82.

Hoorne J. 2009, Archeologische opvolging Aquafintrace Knesselare - Aalter-Brug Fase 2. 7 tot 18 augustus 2006, KLAD-rapport 12, onuitgegeven rapport.

Hoorne J., Bartholomieux B., De Clercq W. & De Mulder G. 2009, Sint-Denijs-Westrem - Flanders Expo Zone 1: Archeologisch onderzoek van 25 juni tot 15 november 2007 (stad Gent, provincie Oost-Vlaanderen), onuitgegeven rapport.

In 't Ven I. & De Clercq W. 2005, Een lijn door het landschap. Archeologie en het vTn-project 1997-1998, Brussel.

Jacops J., Meylemans E., Perdaen Y., Bogemans F., Deforce K., Storme A. & Verdurmen I., 2010, Prospectie- en evaluatieonderzoek in het kader van het Sigmaplan, deel 3. Notae Praehistoricae, 30, pp.101-109.

Kiden P. 1987, De bijdrage van de geomorfologie aan het interdisciplinair archeologisch onderzoek, in: VOBOV-info 24/25, Prehistorische jagers en veetelers aan de Donk te Oudenaarde, 1986/1987, pp. 6-8.

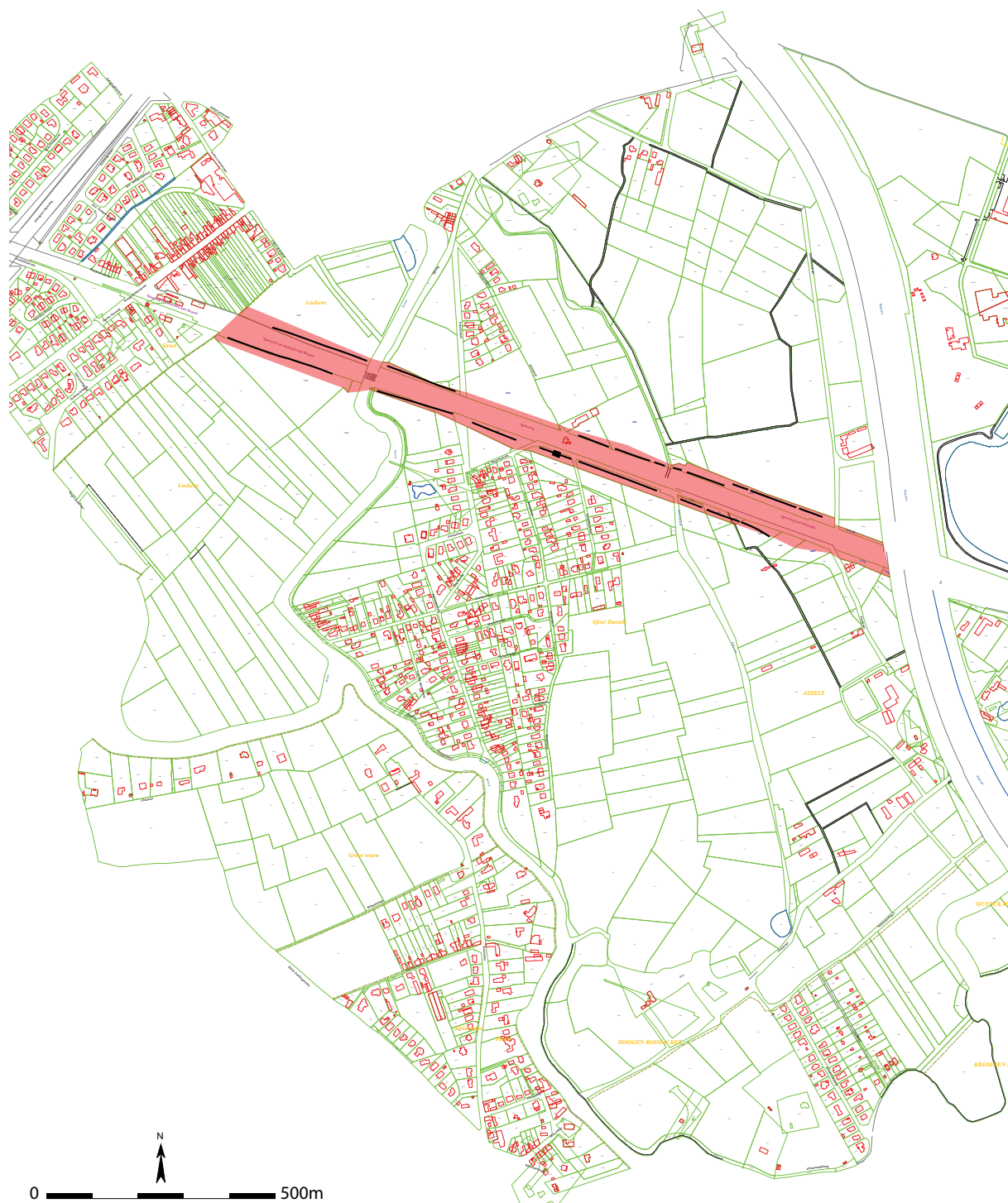
Lombaert L., Noens G. & Ameels V., 2007, Een mesolithische vindplaats te Oudenaarde-Donk : een ruimtelijke, typologische en technologische analyse, in: Notae Praehistoricae, 27, pp.89-99.

Moens J., De groote K; & Bauters L. 1997, Een grote kuil uit de ijzertijd aan de Pulmstraat, in: Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1996, pp. 132-134.

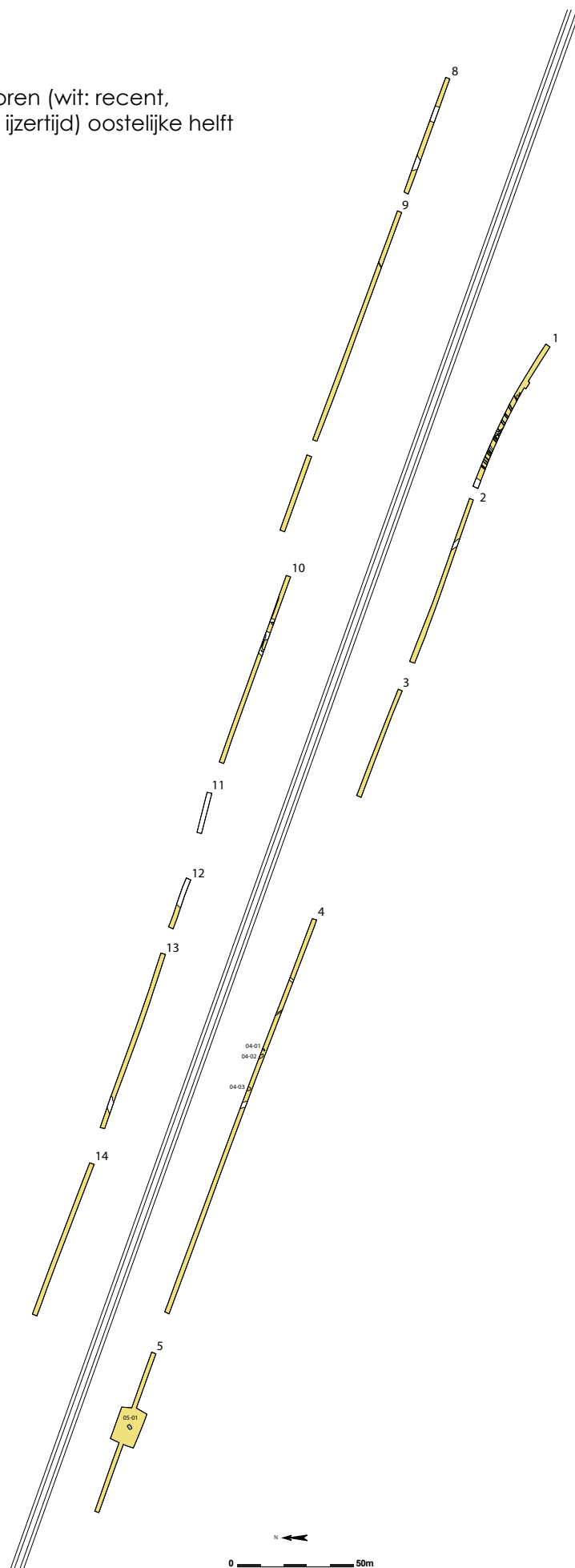
Perdaen Y., Meylemans E., Bogemans F., Storme A. & Verdurmen I., 2008, Prospectie- en evaluatieonderzoek in het kader van het Sigmaplan in de Wijmeersen (gem. Schellebelle, Oost-Vlaanderen). Notae Praehistoricae, 28, pp. 125-134.

Perdaen Y., Meylemans E., Jacops J., Bogemans F., Storme A. & Verdurmen I., 2009, Prospectie- en evaluatieonderzoek in het kader van het Sigmaplan, deel 2, in: Notae Praehistoricae, 29, pp. 121-129.

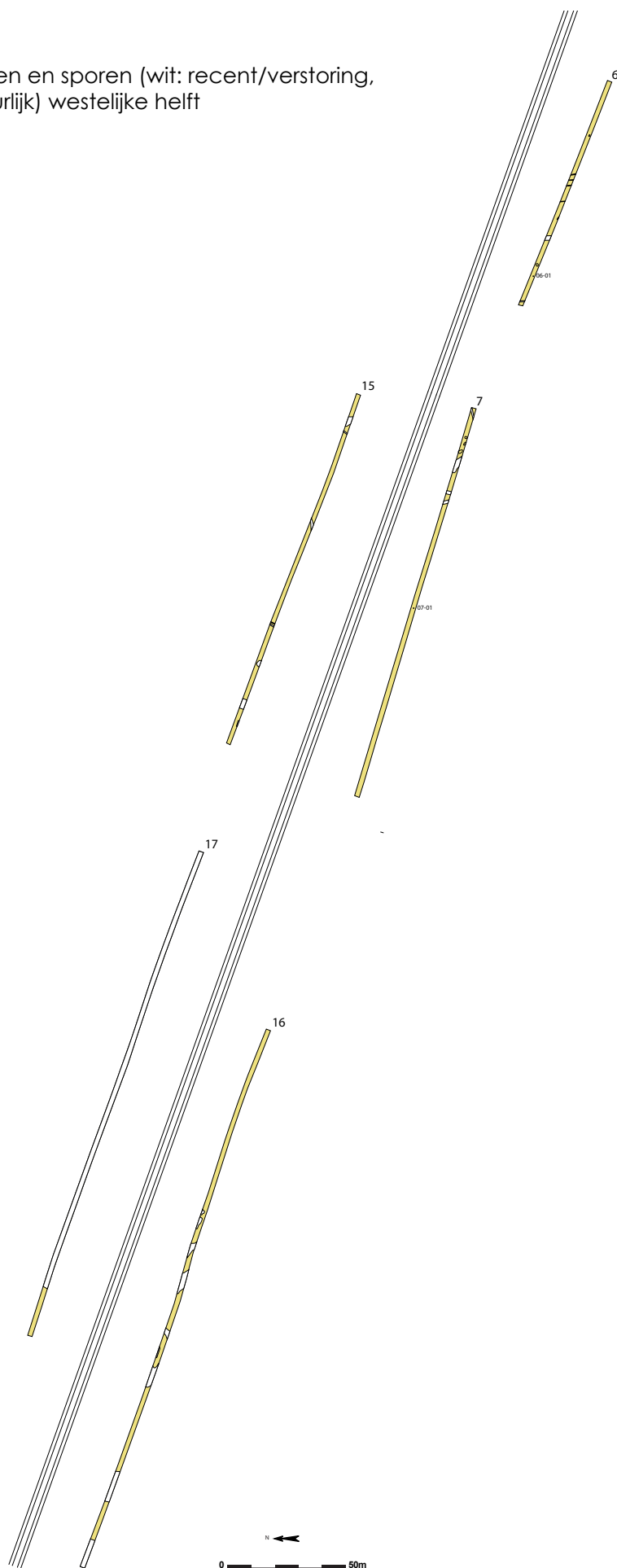
BIJLAGE 1: Kadasterplan met aanduiding werkzone (rood) en alle sleuven (zwart)

BIJLAGE 2: Alle sleuven en sporen (wit: recent,
niet opgevuld: natuurlijk, grijs: ijzertijd) oostelijke helft
onderzoeksterrein

BIJLAGE 3: Alle sleuven en sporen (wit: recent/verstoring,
niet opgevuld: natuurlijk) westelijke helft
onderzoeksterrein

BIJLAGE 4: Sleuveninventaris

Sleufnr	Datum	Lengte (m)	KV	sporen	opmerking
1	16/08/2011	68			
2	16/08/2011	74			
3	16/08/2011	49			
4	16/08/2011	181		sp 04-01 tot 04-03	windvallen met lithisch materiaal
5	16/08/2011	72	ja	sp 04-01	ijzertijdkuil
6	17/08/2011	102			
7	17/08/2011	172		lv 06-01	losse vondst
8	17/08/2011	52		lv 07-01	losse vondst
9	17/08/2011	146			
10	18/08/2011	85			
11	18/08/2011	17			
12	18/08/2011	22			
13	18/08/2011	80			
14	18/08/2011	70			
15	18/08/2011	157			
16	19/08/2011	241			
17	30/08/2011	217			

BIJLAGE 5: Boorfiches zone 1

Nr.	Boortype	Diepte (cm)	Textuur	Kleur	Opmerkingen
1	E7/G3	0-15	AP		
		15-35	Zandleem	DGR/BR	fe vlekken
		35-80	Klei	Rood/BR	
		80-115	Klei	Rood/BR	fe spikkels
		115-130	Zand	BL/GR	tertiair zand + fe vlekken
		130-145	Klei	BR	
		145-	Zand	BR/GR	tertiair zand + fe vlekken
2	E7/G3	0-20	AP		
		20-36	Zandleem	DGR/BR	fe vlekken
		36-70	Lemige klei	Geel/BR	
		70-195	Lemige klei	GR/BR	fe vlekken
		195-	Zand	BL/GR	tertiar zand + fe vlekken
3	E7/G3	0-20	AP		
		20-50	Zandleem	DGR	het, fe vlekken
		50-110	Zandleem	LGR	het, fe vlekken
		110-120	Zandleem	DBR/GR	hom
		120-130	Sterk kleiige zandleem	LGR	hom
		130-170	Sterk kleiige zandleem	DGR/BR	hom, fe spikkels
		170-240	Sterk kleiige zandleem	BL/GR	hom, fe spikkels
		240-	Zand	BL/GR	tertiair zand + fe vlekken
4	E7/G3	0-25	AP		
		25-70	Zandleem	DGR/BR	het, fe vlekken
		70-140	Kleiige zandleem	GR	hom, fe spikkels
		140-	Zand	BL/GR	tertiair zand, fe vlekken
5	E7/G3	0-30	AP		
		30-115	Zandleem	LGR/BR	het, fe vlekken
		115-130	Zandleem	LGR/BR	het, fe vlekken
		130-	Zandleem+klei	LGR/BL	het, gereduceerd, fe vlekken
6	E7/G3	0-20	AP		
		20-100	Zandleem	DGR/BR	het, fe spikkels
		100-160	Kleiige zandleem	BR/GR	het, fe spikkels
		160-	Kleiige zandleem	BL	hom
7	E7/G3	0-30	AP		
		30-55	Lemige klei	DGR/BR	het, fe spikkels
		55-90	Lemige klei	LGR/BR	het, fe spikkels
		90-120	Lemige klei	DGR/BR	het, fe spikkels
		120-150	Lemige klei	BL/GR	het, fe spikkels
		150-165	Kleiige zandleem	BL/GR	hom
		165-350	Kleiige zandleem	BL/GR	het, fe spikkels
		350-	Kleiige zandleem	DBR	hom, organische inclusies
8	E7/G3	0-20	AP		
		20-60	Lemige klei	DGR/BR	het
		60-170	Lemige klei	LGR/BR	het, fe vlekken
		170-220	Lemige klei	GR/BR	hom
		220-265	Lemige klei	GR	het, fe vlekken
		265-290	Kleiige zandleem	BL/GR	hom
		290-	Lemig zand	DGR	hom
9	E7/G3	0-30	AP		
		30-50	Zandleem	DGR/BR	het, fe spikkels
		50-118	Zandleem	GR/BR	hom, fe spikkels
		118-190	Lemig zand	Groen/GR	hom, fe spikkels
		190-212	Zand	Groen/GR	hom, fe spikkels
		212-245	Lemig zand	GR/BR	hom, fe spikkels
		245-	Kleiige zandleem	GR/BR	het, fe spikkels
10	E7/G3	0-30	AP		
		30-60	Lemige klei	DGR/BR	het, fe spikkels
		60-120	Zandleem	LGR/BR	het
		120-225	Lemig zand	LGR/BR	het
		225-	Lemig zand	LBR	hom
11	E7/G3	0-25	AP		
		25-52	Lemige klei	DGR/BR	het, fe spikkels
		52-85	Zandleem	LGR/BR	het, fe spikkels
		85-150	Zandleem	GR/BR	het, fe spikkels, reductie
		150-255	Kleileem	BL/GR	hom, gereduceerd
		255-275	Kleileem	BL/GR	hom, gereduceerd
		275-290	Kleileem	DGR/BL	hom, org fractie
		290-335	Kleileem	DGR	hom
		335-355	Kleileem	DGR	hom
		355-385	Kleileem+fijn zand	DGR/zwart	hom
		385-400	Lemig zan	DGR	hom

BIJLAGE 6: Boorfiches zone 2

Nr.	Boortype	Diepte (cm)	Textuur	Kleur	Grens S/G/E	Schelp
12	E7/G3	0-45	Lemige klei	BR/GR	S	
		45-60	Zandige klei	DBR/GR	G	
		60-76	Klei	DGR	S	
		76-81	Klei	Gr/zwart	S	
		81-86	Klei	BL/GR	S	
		86-91	Klei	Bruin	S	sfr
		145-202	Klei	Gelaagd Br/GR/BLGR	S	sfr
		202-210	Klei	Bruin	S	sfr
		210-300	Kleiig zand	BL/GR	S	
		300-325	Klei	DGR		weinig
		325-375				
13	E7/G3	0-5	AP			
		5-114	Klei	Gelaagd BR/BL/GR		weinig
		114-140	Zandige klei	BL/GR		veel
		140-147	Kleiig zand	DBL/GR		s
		147-180	Kleiig zand	GR		sfr
		180-235	(Zandige) klei	DGR/zwart		sfr
		235-264	Zandige klei	DGR/(LBR)		veel
		264-268	Kleiig zand	GR		s
		268-273	Zandige klei	DGR/zwart		s
		273-276	Kleiig zand	GR		s
		276-316	Klei	DGR/zwart		s
		316-323	Kleiig zand	GR		s
		323-343	Klei	DGR/zwart		s
		343-369	Kleiig zand	LGR/DGR gelaagd		s
		369-391	Zandige klei	DGR gelaagd		s
		391-400	Kleiig zand	LGR/DGR gelaagd		
14	E7/G3	0-15	AP			
		15-275	Kleiig zand	geklekt roest/grijs	G	
		275-308	Zandige klei	BL/GR	G	
		308-400	Zandige klei	gelaagd BL/GR		
15	E7/G3	0-10	AP		S	
		10-292	Zandige klei	geklekt BL/GR	S	
		292-308	Klei	DBR/GR		
		308-360	Klei	BL/GR		
		360-364	Klei	BL/GR		
		364-377	Klei	gelaagd BL/GR		
		377-388	Klei	gelaagd DGR/BR		
		388-	Klei	DGR		
16	E7/G3	0-10	AP			
		10-50	Klei	GR/BR	G	
		50-76	Zandige klei	Beige/GR	S	
		76-87	Klei	(D)BR/GR	S	
		87-110	Zandige klei	Beige/GR		
		110-140	Zand	LGR		
17	E7/G3	0-10	AP			
		10-100	Zandige klei	geklekt GR/BR		
		100-110	Zandige klei	BL/GR		
		110-160	Zandige klei	geklekt GR/BR		
		160-170	Zand	GR		

BIJLAGE 7: Boorfiches zone 3

Nr.	Boortype	Diepte (cm)	Textuur	Kleur	Opmerkingen
18	E7/G3	0-130	Klei	gevekt roest/BL/GR	
		130-190	(Kleiig) zand	gevekt BL/GR	
19	E7/G3	0-85	Klei	gevekt roest/BL/GR	
		85-105	Klei	blauw gevekt	
		105-190	Zandige klei	blauw	Blauw zand onderaan
20	E7/G3	0-30	Klei	gevekt roest/BL/GR	
		30-140/5	Klei	gevekt blauw	
		140/5-200	Zandige klei	blauw	
21	E7/G3	0-30	Klei	gevekt roest/BL/GR	
		30-130	Zandige klei	Blauw	

